

С. Філіппова Е. Масленніков О. Побережець С.Черкасова

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

Навчально-методичний посібник

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний політехнічний університет
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

С. Філіппова, Є. Масленніков, О. Побережець, С. Черкасова

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Одеса
Прес-кур'єр
2015

УДК 657.37 (076)
ББК 65.052я7
М 31

М31 Звітність підприємств: [навч.-метод. посібн. для студентів вищих навч. закл.] / С. В. Філіппова, Є. І. Масленников, О. В. Побережець, С. О. Черкасова. – Одеса: Прес-кур'єр, 2015 – 188 с.

ISBN 978-9662512-57-1

Навчально-методичний посібник «Звітність підприємств» містить теоретичні, методичні і практичні питання підготовки та складання основних форм звітності (фінансової, податкової, статистичної, спеціальної) суб'єктів підприємницької діяльності. Навчально-методичний посібник розраховано на студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за напрямом підготовки «Облік і аудит». Посібник буде корисним також для студентів напряму підготовки «Менеджмент», «Фінанси», «Економіка підприємства», керівників підприємств, підприємців, бухгалтерів-практиків, всіх, кого цікавлять форми звітності підприємства, як інформаційного джерела організації менеджменту, контролю та аналізу господарської діяльності.

Рецензенти:

Бутенко А. І. – доктор економічних наук, професор Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України, завідувач відділом.

Сафонов Ю. М. – доктор економічних наук, професор Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

УДК 657.37 (076)
ББК 65.052я7

ISBN 978-9662512-57-1

ЗМІСТ

Вступ	6
Вихідні інформація. Залишки на рахунках бухгалтерського обліку ТОВ «Мрія»	7
Практичне завдання 1. Журнал реєстрації господарських операцій	7
Практичне завдання 2. Сальдова оборотна відомість	7
Практичне завдання 3. Шахова оборотна відомість	18
Практичне завдання 4. Баланс (Звіт про фінансовий стан)	18
Практичне завдання 5. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	23
Практичне завдання 6. Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)	23
Практичне завдання 7. Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)	24
Практичне завдання 8. Звіт про власний капітал	25
Практичне завдання 9. Примітки до річної фінансової звітності	26
Практичне завдання 10. Додаток до приміток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами»	26
Практичне завдання 11. Статистична звітність	27
Практичне завдання 12. Податкова звітність	27
Практичне завдання 13. Звітність емітентів	28
Практичне завдання 14. Фінансовий звіт Суб'єктів малого підприємництва	28
Практичне завдання 15. Звітність до фондів соціального страхування	28
Додатки	30
Додаток А. Обліково-інформаційне забезпечення заповнення основних форм фінансової звітності	31
Додаток Б. Приклад заповнення фінансової звітності № 1 «Балансу» (Звіту про фінансовий стан) базового підприємства	97
Додаток В. Приклад заповнення фінансової звітності № 2 «Звіт про фінансові результати» (Звіт про сукупний дохід) базового підприємства	99
Додаток Г. Приклад заповнення фінансової звітності № 3 «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)» базового підприємства	101
Додаток Д. Приклад заповнення фінансової звітності № 3 «Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом)» базового підприємства	103
Додаток Е. Приклад заповнення фінансової звітності № 4 «Звіт про власний капітал» базового підприємства	105
Додаток Ж. Інформація, що підлягає розкриттю у примітках до річної фінансової звітності	107
Додаток З. Додаток до приміток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами»	115
Додаток И. Звіт з праці І-ПВ (зі звітності за січень 2014 р.)	120
Додаток К. Терміновий звіт про виробництво промислової продукції (робіт, послуг) за видами (зі звітності за січень 2015 р.)	124
Додаток Л. Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість	129
Додаток М. Окремі додатки до Положення про розкриття інформації емітентами цінних паперів	146
Додаток Н. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Ініціальні вимоги до фінансової звітності»	149
Додаток П. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Консолідована фінансова звітність»	163
Додаток Р. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт Суб'єкта малого підприємництва»	167

Додаток С. Звіт по коштах загальнообов'язкового державного соціального страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими похованням.....	178
Глосарій.....	180
Список рекомендованої літератури.....	185

ВСТУП

Сучасні економічні відносини в Україні висувають достатньо суттєві вимоги щодо процесу забезпечення високої якості функціонування системи обліку і, відповідно, звітності підприємств. Це було обумовлено необхідністю, з одного боку, отримання достовірної інформації для прийняття зважених управлінських рішень системою управління підприємств, з іншого боку, – звітування перед державними органами (податковими, органами державної статистики та ін.) про результати господарської діяльності підприємств за певний період, та, з третього боку, – надання чинному середовищу інформації, що характеризує фінансовий стан та результати діяльності підприємств і на підставі якої кредитори, інвестори та інші юридичні та фізичні особи, так чи інакше зацікавлені у їх діяльності, отримують можливість прийняття економічно обґрунтованих рішень стосовно даних підприємств.

Отже задоволення інформаційних потреб усіх груп користувачів вирішується шляхом складання на підприємстві певних форм звітності та надання їх відповідним користувачам, оскільки саме звітність є завершальним етапом фінансового, податкового та статистичного обліку на підприємстві.

Інформація про фінансовий стан підприємства, результати його фінансово-господарської діяльності та рух грошових коштів на підприємстві, а також відображення цієї інформації відповідно до чинних законодавчих та нормативних актів є предметом дисципліни “Звітність підприємства”, що являється однією з базових дисциплін для студентів, які навчаються за напрямом підготовки 6.030509 “Облік і аудит”.

В результаті вивчення дисципліни “Звітність підприємств” студенти повинні знати теоретичні засади складання звітності підприємств, законодавчі акти та нормативно-інструктивні документи, що регламентують її складання, а також методики і техніки складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності. Мають бути чіткі складання основних форм та додатків до фінансової звітності підприємства, виправлення помилок та внесення змін у фінансові звіти підприємства, формування зведеної та консолідованої фінансової звітності, фінансового звіту Суб'єкта малого підприємства та основних форм податкової, статистичної та спеціальної звітності підприємства згідно стандартів бухгалтерського обліку та чинного вітчизняного законодавства.

Мета виконання завдань робочого зошиту (кейсу) для практичних занять з дисципліни “Звітність підприємств” – поглибити та конкретизувати знання студентів з даної дисципліни, отримані ними в процесі теоретичних і практичних занять, сформувати навички самостійного підбору, осмислення та узагальнення наукової інформації і літератури.

Надання виконання завдань робочого зошиту (кейсу) для практичних занять:

розширити набуті теоретичні знання з організації та методики складання звітності на підприємствах;

дослідити організацію, методику та техніку складання фінансової, податкової, статистичної та звітності до фондів на прикладі базового підприємства;

виробити уміння використовувати законодавчі нормативні акти, методичні рекомендації щодо порядку та техніки складання і використання відповідних форм звітності підприємств;

позначити використовувати отримані знання з метою формування реальних пропозицій щодо покращення організації та методики підготовки звітності Суб'єктів господарювання.

Навчальне видання

З дисципліни “Звітність підприємств” для студентів
за напрямом підготовки 6.030509 “Облік і аудит”
денної та заочної форми навчання

Світлана Валеріївна Філіппова
Євген Іванович Масленніков
Світлана Олександрівна Черкасова
Ольга Валеріївна Побережець

ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

Підписано до друку 19.01.2015 р.
Формат 60х84/16. Ум. друк. арк. 10,93. Наклад 300 прим. Зам. № 536

Оригінал-макет виготовлено в Редакційно-видавничій фірмі «Прес-кур'єр»
Свідцтво про внесення видавця до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 3764 від 22.04.2010 р.
(65072, м. Одеса, пл. Б. Дерев'янка, 1, оф. 718, тел./факс (0482) 64-96-58,
E-mail: gazeta.press@mail.ru)

Надруковано СПД «Жмай»
Одеса, пров. Канатний, 5, оф. 1. Тел. (048)728-62-52

Філіппова Світлана Валеріївна, доктор економічних наук, професор, директор Інституту бізнесу, економіки та інформаційних технологій, завідувач кафедри обліку, аналізу і аудиту, науковий керівник Консультаційно-навчального Центру з підприємницької та інноваційної діяльності Одеського національного політехнічного університету. Сертифікований фахівець з бізнес-реінжинірингу за напрямком "Практичне використання комплексу Інтернет-послуг". Нагороджена Почесними відзнаками МОН України "Відмінник освіти" (2003р.) та "За наукові досягнення" (2008р.). Автор 250 науково-методичних праць, у т.ч. 25 монографій, 14 навчально-методичних посібників, з них – 7 посібників з грифом МОН. Наукова спеціалізація: методологія та механізми інноваційної трансформації промислового сектора економіки України. Курси, що читаються: управлінський аналіз, організація обліку, основи наукових досліджень та патентознавство інтелектуальної власності, управлінське консультування.

Масленніков Євген Іванович, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки та управління Економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Автор 56 наукових праць.

Наукові інтереси: дослідження забезпечення системи управління підприємством, податковий менеджмент, організація обліку, звітність підприємств.

Черкасова Світлана Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту Інституту бізнесу, економіки та інформаційних технологій Одеського національного політехнічного університету. Автор понад 60-ти наукових праць.

Наукові інтереси: Теоретико-методологічні аспекти забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств України, обліково-аналітичний інструментарій компетентнісно-орієнтованого підходу в процесі управління фінансово-економічною безпекою промислових підприємств України.

Побережець Ольга Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту Економіко-правового факультету Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Автор 48 наукових праць.

Наукові інтереси: фінансовий облік, контроль та ревізія, облік і звітність суб'єктів малого підприємництва, судово-бухгалтерська експертиза.